Region Stockholm

27

Yttrande över JO-anmälan gällande inriktningen för Astra Zenecas vaccin mot covid-19

HSN 2021-1240

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Läkemedelskvalitet
Leyla Jalilian

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-06-22

HSN 2021-1240

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över JO-anmälan gällande inriktningen för Astra Zenecas vaccin mot covid-19

Ärendebeskrivning
Förslag till yttrande över JO-anmälan gällande inriktningen för Astra Zenecas vaccin mot covid-19.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Bilaga 1 Protokoll från Programledningsmöte Vaccination covid-19, 23 april 2021
Bilaga 2 Nyhetsartikel från www.sll.se, publicerad den 27 april 2021
Bilaga 3 PM – Möjligheten att välja vaccin, behandlingsalternativ och information, Sveriges kommuner och Regioner, 2021-04-15
Begäran om yttrande från JO, ärende 3527-2021

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsnämnden antar hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande och överlämnar detta till Justitieombudsmannen.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Hälso- och sjukvårdsnämnden har genom remiss daterad den 26 maj 2021 anmodats att yttra sig över en till Riksdagens ombudsmän (JO) inkommen anmälan gällande Region Stockholms inriktning för vaccination med Astra Zenecas vaccin mot covid-19.

I anmälan till JO framförs i huvudsak följande. Region Stockholm har den 27 april 2021 tillkännagivit att regionmedlemmar födda 1956 eller tidigare

inte ska kunna välja att vaccineras med ett annat vaccin än Astra Zenecas vaccin mot covid-19, att de inte ska erbjudas alternativ till Astra Zenecas vaccin samt att de vid annat val blir utan behandling. Det finns för närvarande fyra av Läkemedelsverket godkända vaccin mot covid-19. Samtliga är godkända för alla åldersgrupper över 18 år. Region Stockholm har för närvarande tillgång till tre av dessa vacciner. Det är högst tveksamt om Region Stockholm vid beslutet om inriktning för Astra Zenecas vaccin mot covid-19 beaktat tvingande regler i patientlagen (2014:821) och hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Redogörelse för Region Stockholms inriktning för Astra Zenecas vaccin mot covid-19
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har med anledning av JO:s begäran om yttrande inhämtat upplysningar och synpunkter från berörda befattningshavare, som också fått ta del av remissvaret. Av förvaltningens utredning framgår följande.

Regionfullmäktige har i reglemente närmare angett respektive nämnds ansvarsområde. Enligt reglementet är det hälso- och sjukvårdsnämnden som utövar ledning av hälso- och sjukvårdsverksamheten i Region Stockholm i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) samt ansvarar för all hälso- och sjukvård som bedrivs eller finansieras av Region Stockholm.

Programledning Vaccin är ett regionövergripande samarbetsorgan där tjänstemännen i regionen leder och samordnar olika frågor kring vaccinhantering mot covid-19. Organet har tillkommit med hänsyn till samordningsbehovet i de här frågorna för att vaccination mot covid-19 ska kunna ges så effektivt som möjligt utifrån givna förutsättningar. Förutom företrädare för hälso- och sjukvårdsförvaltningen finns även företrädare från andra förvaltningar inom regionen, bl.a. Karolinska Universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde.

Region Stockholms inriktning för Astra Zenecas vaccin mot covid-19 bestämdes på ett möte den 23 april 2021 i Programledning Vaccin. Inriktningen innebär att vaccinet ska användas i den grupp där vaccinet är rekommenderat för användning av Folkhälsomyndigheten. Den bestämda inriktningen har dokumenterats i protokoll för programledningsmöte vaccination covid-19 daterat den 23 april 2021. Av protokollet framgår följande gällande inriktningen: ”Inriktningen är att Astra Zenecas vaccin ska användas i den grupp där vaccinet är rekommenderat för användning av Folkhälsomyndigheten, dvs personer över 65 år. På det sättet kan så

många som möjligt snabbt erbjudas vaccin utifrån åldersrekommendationerna." Det ska noteras att inriktningen inte nämner något om förbud mot att personer över 65 år vaccineras med andra vaccin än Astra Zenecas. Protokollet bilägges, bilaga 1.

Inriktningen för Astra Zenecas vaccin bestämdes alltså av Programledning Vaccin på mötet den 23 april 2021. Inriktningen grundar sig på de rekommendationer som Folkhälsomyndigheten tagit fram gällande användningen av Astra Zenecas vaccin i olika åldersgrupper, se närmare på Folkhälsomyndighetens webbsida.[1] Vid bedömningen har Programledning Vaccin även tagit i beaktande att så många som möjligt snabbt ska kunna erbjudas vaccin utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer.
Den 27 april 2021 publicerades en nyhetsartikel på Region Stockholms webbsida, www.sll.se, med information om inriktningen för Astra Zenecas vaccin. I nyhetsartikeln redogörs för inriktningen för vaccinet, och samtidigt riktas vissa förtydliganden till allmänheten med anledning av den bestämda inriktningen. Bl.a. förtydligas det att den som är över 65 år (född 1956 eller tidigare) och tar sin första dos kan räkna med att få Astra Zeneca som vaccin, samt att personer födda 1956 eller tidigare som vid bokat besök tackar nej till Astra Zeneca inte kommer att erbjudas ett annat vaccin. I nyhetsartikeln finns också länkar till information om riskbedömningar av vaccin från Astra Zeneca. Nyhetsartikeln från Region Stockholms webbsida bilägges, bilaga 2.

Överväganden
Rättsliga utgångspunkter
Enligt 5 kap. 1 § patientlagen (2014:821) ska hälso- och sjukvården så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten.
Av 10 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) framgår att regionen ska ge patienten möjlighet att välja behandlingsalternativ enligt vad som anges i 7 kap. 1 § patientlagen.

Enligt 7 kap. 1 § patientlagen ska patienten, när det finns flera behandlingsalternativ som står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet, få möjlighet att välja det alternativ som han eller hon föredrar. Patienten ska få den valda behandlingen, om det med hänsyn till den aktuella sjukdomen eller skadan och till kostnaderna för behandlingen framstår som befogat.

[1] https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/rekommendationer-for-vaccination-mot-covid-19/

Vidare ska patienten, enligt 3 kap. 1 § 2 p. patientlagen, få information om de metoder som finns för undersökning, vård och behandling. Patienten ska också få information om möjligheten att välja behandlingsalternativ, fast läkarkontakt samt vårdgivare och utförare av offentligt finansierad hälso- och sjukvård (3 kap. 2 § 1 p. patientlagen).

Bedömning

Anmälaren har, som det får förstås, ifrågasatt om Region Stockholms inriktning för Astra Zenecas vaccin mot covid-19 är förenlig med gällande lagstiftning utifrån krav på patienters möjlighet att välja behandlingsalternativ. Vad gäller möjligheten att välja vaccin mot covid-19 konstaterar hälso- och sjukvårdsförvaltningen följande.

Vaccinationer mot covid-19 pågår i den takt som är möjlig utifrån tillgången på vaccin, med målet att så många som möjligt snabbt ska kunna erbjudas vaccin utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Enligt de bestämmelser som redovisats ovan har patienten vissa möjligheter att välja behandlingsalternativ, men det förutsätter att det i den aktuella behandlingssituationen finns behandlingsalternativ att välja bland. Tillgången till vaccin mot covid-19 är begränsad, varför Folkhälsomyndigheten tagit fram en rekommendation om prioriteringsordning för vaccination mot covid-19.[2] Folkhälsomyndigheten fördelar vaccin till regionerna utifrån prioriteringsordningen och fördelningen bygger på befolkningsstrukturen i respektive region. Tillgång till de olika vaccinerna i respektive region utgår i första hand från prioriteringsfaserna och varierar över tid varför även vaccinutbudet över tid varierar. Till det kommer att vaccinerna också har olika egenskaper, rekommendationer och i viss mån begränsningar som påverkar hur vaccinerna i praktiken kan användas. Så länge tillgången till vaccin mot covid-19 är begränsad fördelas och används vaccinet enligt prioritering och rekommendationer från Folkhälsomyndigheten. I dagsläget finns det därmed inte någon fri tillgång till vaccin mot covid-19, och därmed finns det inte heller möjlighet för patienter att fritt välja vilket vaccin de ska få vid boknings- eller vaccinationstillfället. Detta är en bedömning som enligt hälso- och sjukvårdsförvaltningen har stöd i gällande lagstiftning. Det kan också tilläggas att Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, delar förvaltningens bedömning, se bilaga 3.

[2] https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/rekommendationer-for-vaccination-mot-covid-19/

När det gäller Astra Zenecas vaccin är Folkhälsomyndighetens rekommendation att vaccinet används för att skydda personer som är 65 år och äldre. Personer som är 64 år (födda 1957) och yngre ska enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation inte vaccineras med Astra Zenecas vaccin.[3] För att nå en så hög vaccinationstäckning som möjligt, och så snabbt som möjligt, är det helt avgörande att Region Stockholm använder samtliga vacciner som finns tillgängliga för regionen på det sätt som vaccinerna är rekommenderade för användning av Folkhälsomyndigheten. Avsikten är att vaccinerna ska användas på effektivast möjliga sätt för att upprätthålla en hög vaccinationstakt. Mot bakgrund av detta, och med beaktande av vad som ovan anförts gällande möjligheterna att välja vaccin mot covid-19, bedömer hälso- och sjukvårdsförvaltningens att det har funnits fog för Region Stockholms inriktning för Astra Zenecas vaccin. Inriktningen, liksom de förtydliganden som riktats till allmänheten i nyhetsartikeln den 27 april 2021, har enligt hälso- och sjukvårdsförvaltningen stöd i gällande lagstiftning.

Vad gäller frågan om överklagbarhet är hälso- och sjukvårdsförvaltningens bedömning att inriktningen för Astra Zenecas vaccin, som bestämdes på mötet den 23 april 2021 i Programledning Vaccin, är en löpande förvaltningsåtgärd som inte grundas på beslutanderättsdelegation från någon sådan församling som avses i 13 kap. 2 § kommunallagen. Således kan överklagande inte ske genom s.k. kommunalbesvär, dvs. i den ordning som föreskrivs i 13 kap. kommunallagen. Bedömningen i frågan kan inte heller överklagas enligt bestämmelserna i förvaltningslagen.

Val av vaccin bör enligt hälso- och sjukvårdsförvaltningen ses som ett val av behandlingsalternativ som hälso- och sjukvården ska informera om enligt patientlagen. Den bedömningen delas av SKR, se bilaga 3. Vaccinatörerna i Region Stockholm vet inte alltid på förhand vilket vaccin de har tillgängligt vid alla tidpunkter. Vid själva vaccinationen ska det emellertid alltid tydligt framgå vilket vaccin som erbjuds. Hos 1177 Vårdguiden finns bl.a. information om mottagningar för vaccinering mot covid-19, och även utförlig information om vilka grupper som vaccineras för närvarande och vilka prioriteringar som gäller. Vilka vaccin som finns tillgängliga vid varje vaccinationstillfälle kan variera och är beroende på leveranser som oftast har mycket kort framförhållning varför den informationen inte kan ges med säkerhet förrän vid vaccinationstillfället.

---

[3] https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/om-vaccinerna-mot-covid-19/information-om-fortsatt-vaccination-av-astra-zenecas-vaccin-till-personer-som-ar-65-ar-och-aldre/

Ekonomiska konsekvenser
Yttrandet har oförändrade ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Att använda tillgängliga vaccin på ett effektivt sätt under pågående pandemi bidrar till att vaccin kan erbjudas snabbare till fler invånare.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet innebär att så många som möjligt snabbt kunnat erbjudas vaccin utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer och därmed ökad möjlighet till jämlik vaccination när fler kan vaccineras tidigt.

Miljökonsekvenser
Yttrandet har oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Yttrandet har oförändrade administrativa konsekvenser.

Johan Bratt
Tf. Hälso- och sjukvårdsdirektör

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Justitieombudsmannen

Godkänd av Johan Bratt, 2021-06-22

Programledningsmöte Vaccination covid-19

Datum: 21-04-23
Tid: 15:00-16:00

Närvarande: Magnus Thyberg, Anne-Charlotte Knutsson, Stefan Strandfeldt, Mikael Lindgren Ebenholtz, Martin Forseth, Elda Sparrelid, Leyla Jalilian, Sofie Melin, Ulf Lockowandt, Ronja Hilli, Erika Lokatt, Claes Ruth, Maria Rotzén Östlund

Adjungerad: Erik Blomberg *(för punkten: Återrapportering, tilldelning vaccin)*

Sekreterare: Fredrik Oscarsson

1. Mötet öppnas av Magnus Thyberg

   Mötet inleds med en kort sammanfattning av den gångna veckan. Fas 3 har startats. Ett telefonbokningscenter har satts i drift.

   Vidare diskuteras problematik kopplad till medborgare (65+) som vägrar att ta emot Astra Zenecas vaccin vid inbokad vaccination. Kopplat till denna diskussion beslutar programledningen att uppdra kommunikationsansvarig att sätta samman ett vägledande underlag för hantering av dessa situationer för omgående kommunicering till vaccinatörer *(”Patienter som erbjuds Astra Zeneca men önskar annat vaccin”)*. Programledningens samlade inställning i frågan är: Inriktningen är att Astra Zenecas vaccin ska användas i den grupp där vaccinet är rekommenderat för användning av Folkhälsomyndigheten, dvs personer över 65 år. På det sättet kan så många som möjligt snabbt erbjudas vaccin utifrån åldersrekommendationerna.

   Fortsatt diskussion och återkoppling från kommunikation under måndagens möte.

Informations och beslutspunkter

Rapportering från nationella möten och vaccinprognoser *(Leyla Jalilian)*

ARBETSMATERIAL

Nästa veckas kommunikationsfokus: Punkten bordlagd till måndagens möte.

Information: Överföring dos 2 från HLM till vaccinationsmottagningar *(Martin Forseth)*
Presentation av förslag - Martin Forseth *(NB: biläggs ej, arbetsmaterial)*

- *HLM bokar inte upp dos 2 från vecka 19 och patienten kontaktas via Alltid Öppet för dos 2 hos de upphandlade aktörerna.*

- *Martin Forseth ansvarar för utredning av de praktiska och tekniska detaljerna och återkommer med bekräftelse på att lösningen fungerar.*

Programledningen ställer sig bakom presenterat förslag.

Information: Återrapportering, tilldelning vaccin *(Claes Ruth)*
Presentation av översikt gällande fördelning av *vaccin (NB: biläggs ej, arbetsmaterial).*

Information och beslut: Vaccinationsstrategi utsatta områden/grupper *(Erika Lokatt)* Presentation *(NB: biläggs ej, arbetsmaterial).* Diskussion kring möjligheter att nyttja etablerade vaccinationsprocesser för kartlagda utsatta områden *(Geografiska områden med riktade vaccinationsinsatser*).

Information och beslut: Process personalvaccination *(Ronja Hilli)*
Presentation av förslag till process, samt underlag för beslut – ”Riktlinjer för prioritering av vårdpersonal inom fas 2”. Detta i enlighet med Folkhälsomyndighetens förtydligande gällande prioriteringsordningen för vaccination av personal inom vård och omsorg (inklusive LSS) i fas 2 av den 16 april *(NB: Biläggs ej, arbetsmaterial).* Programledningen ställer sig bakom föreslagen process. Underlag för beslut vidare till onsdagens möte. Diskussion rörande vaccination av ”övrig personal” under onsdagens möte.

Information: Bokning av dos 2 för personer som fått dos 1 utomlands- I nuläget ser man över tekniska lösningar för att dessa personer skall kunna genomföra bokning.

ARBETSMATERIAL

Mötet avslutades

ARBETSMATERIAL

Region Stockholm Vårdgivarguiden

Personer över 65 år erbjuds AstraZeneca

Nyhet, publicerad 27 april 2021

Region Stockholms inriktning är därför att AstraZenecas vaccin ska användas i den grupp där vaccinet är rekommenderat för användning av Folkhälsomyndigheten, alltså personer födda 1956 eller tidigare. Med vaccinationen av personer i riskgrupper igång – i åldrarna 18 till 64 år – erbjuds de grupperna de vacciner som är godkända i åldrar under 65 år. På det sättet kan så många som möjligt snabbt erbjudas vaccin utifrån åldersrekommendationerna.

- Den som är över 65 år (född 1956 eller tidigare) och tar sin första dos nu kan räkna med att få AstraZeneca som vaccin. Det följer Folkhälsomyndighetens noggranna bedömning i frågan.
- Det innebär att de personer födda 1956 eller tidigare som vid bokat besök hos en vårdgivare tackar nej till Astra Zeneca inte kommer att kunna erbjudas ett annat vaccin.
- Den som har tagit dos 1 med ett annat vaccin, erbjuds vid dos 2 samma vaccin som i första dosen.
- Det är inte möjligt att välja vaccin enligt de nationella och regionala rekommendationerna.

Mer information om riskbedömningen av vaccin från AstraZeneca kan nås via dessa länkar:

Information från EMA, riskbedömning Astra Zenecas vaccin

Ytterligare information från EMA om riskbedömning av Astra Zenecas vaccin

Sveriges Kommuner och Regioner

21/00546

2021-04-15

Pål Resare
Susanna Eklund
Ulrika Vestin
Emma Spak

PM – Möjligheten att välja vaccin, behandlingsalternativ och information

Flera av regionernas vaccinsamordnare har fått frågor om möjligheten att på individnivå välja vaccin mot covid-19. Detta PM syftar till att förtydliga de juridiska förutsättningarna avseende detta.

Godkända och tillgängliga vaccin

Vaccination mot covid-19 har genomförts sedan slutet av december 2020 i Sverige. I dagsläget finns tillgång till tre olika vacciner godkända för användning inom EU. Ytterligare ett vaccin är godkänt och väntas till Sverige under våren 2021. Det finns utöver dessa vacciner avtal som kan möjliggöra användning av ytterligare vacciner under förutsättning att dessa godkänns för användning inom EU.

Vaccinerna har olika egenskaper, rekommendationer och i viss mån begränsningar som påverkar hur vaccinerna i praktiken kan användas.

Juridisk bedömning

SKR gör bedömningen att val av vaccin strikt juridiskt bör ses som ett val av behandlingsalternativ som ska informeras om enligt patentlagen (PL).

Av 10 kap. 1§ Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) framgår att regionen ska ge patienten möjlighet att välja behandlingsalternativ enligt vad som anges i 7 kap. 1 § PL Enligt 3 kap 1§ p. 2 PL ska patienten få information om de metoder som finns för undersökning, vård och behandling samt enligt p. 4 i samma paragraf vid vilken tidpunkt han eller hon kan förvänta sig att få vård.

Vidare ska enligt 3 kap. 2 § p.1 i PL patienten även få information om möjligheten att välja behandlingsalternativ, fast läkarkontakt samt vårdgivare och utförare av offentligt finansierad hälso- och sjukvård.

Enligt 7 kap. 1 § PL ska när det finns flera behandlingsalternativ som står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet patienten få möjlighet att välja det alternativ som han eller hon föredrar. Patienten ska

få den valda behandlingen, om det med hänsyn till den aktuella sjukdomen eller skadan och till kostnaderna för behandlingen framstår som befogat.

Resonemanget ovan utgår dock ifrån att det i den aktuella behandlingssituationen finns behandlingsalternativ att välja på.

I fråga om vacciner mot covid-19 är det inte alltid så. Tillgången till vaccin är begränsad vilket innebär att Folkhälsomyndigheten tagit fram en rekommendation om prioritetsordning för vaccination mot covid-19[1]. Syftet med prioritetsordningen är att ge ett tidigt skydd till de personer som har störst risk att bli allvarligt sjuka i covid-19.

Folkhälsomyndigheten fördelar vaccin till regionerna utifrån prioritetsordningen och fördelningen bygger på befolkningsstrukturen i respektive region. Från vecka 10 utgör fördelningsnyckeln andel i befolkning som är 65 år och äldre (fram till och med vecka 9 var fördelningsnyckeln andel 70 år och äldre). Fördelningsnyckeln anpassas i nästa steg till befolkningen som är yngre än 65 år. Tillgång till de olika vaccinerna i respektive region utgår i första hand ifrån prioriteringsfaserna och varierar över tid varför även vaccinutbudet över tid också varierar.

De olika vaccinerna har också olika rekommendationer vad gäller användning. Det handlar både om att vaccinerna rekommenderas för olika åldersgrupper men också i vissa fall om medicinska riskgrupper, utifrån aktuell kunskap om effekt och säkerhet. Dessa rekommendationer har också kommit att variera över tid när ny kunskap tillförs.

Utöver detta finns också olika rekommendationer om dosintervall mellan dos 1 och dos 2 för de olika vaccinerna och även gällande detta har kunskapsläget förändrats vilket gör att rekommendationerna har och fortsatt kommer kunna variera över tid.

SKR gör sammantaget bedömningen att regionerna ska informera den enskilde om från vilken tillverkare vaccinet kommer. Informationen kan ges vid olika tillfällen innan vaccinationen genomförs. Så länge tillgången till vaccin är så pass begränsad att vaccinet fördelas och används enligt prioritering och rekommendation så finns ingen möjlighet för den enskilde att välja vaccin vid boknings- eller vaccinationssituationen.

Att en patient uttrycker tvekan inför en viss behandling får inte tas till intäkt för att avstå från att genomföra den. Den som har ansvaret för en behandling måste se till att patienten har klart för sig allvaret i sjukdomen eller skadan

[1] https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/rekommendationer-for-vaccination-mot-covid-19/

innan hen på patientens initiativ avstår från att sätta in en viss behandling. Den som har det medicinska ansvaret måste försäkra sig om att patienten fattar ett välgrundat beslut.

Om någon avböjer vaccination med hänvisning till önskemål om ett annat vaccin än det som regionen för närvarande har tillgång till, bör patienten informeras om att det går bra att boka en ny tid för vaccination. Patienten bör också få information om att regionen inte kan garantera vilket vaccin som kommer att finnas tillgängligt vid den nya tidpunkten samt att det kan dröja lång tid innan det kommer att finnas så pass många vacciner av olika sorter samtidigt att det på individnivå kan vara möjligt att välja vaccin vid det enskilda boknings- eller vaccinationstillfället.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för vård och omsorg

Fredrik Lennartsson
Direktör

Emma Spak
Sektionschef

JO RIKSDAGENS OMBUDSMÄN

REMISS

Datum	Dnr	Sid
2021-05-26	3527-2021	1 (2)

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Region Stockholm
Box 22550
104 22 Stockholm

Region Stockholm
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
2021-05-27
Dnr

Begäran om yttrande

Hälso- och sjukvårdsnämnden, Region Stockholm, anmodas att yttra sig över vad som framförs i L.H:s anmälan till JO.

Den aktuella handlingen, handling 1, bifogas.

Yttrandet ska innehålla en redogörelse för handläggningen och relevant lagstiftning. Av remissvaret ska också myndighetens bedömning av handläggningen i det aktuella ärendet framgå. Av yttrandet ska särskilt framgå följande:

1. En beskrivning av regionens ställningstagande att personer födda 1956 eller tidigare och som tar sin första dos kan räkna med att få AstraZenecas vaccin samt att personer som tackar nej till detta vaccin inte kommer att kunna erbjudas ett annat vaccin. Av redogörelsen ska bl.a. framgå de överväganden som föregick ställningstagandet, den närmare innebörden av detta, vem som beslutade och uppgift om hur det dokumenterades.

2. Det rättsliga stödet för regionens ställningstagande under punkten 1 och hur det förhåller sig till de grundläggande principerna inom hälso- och sjukvården.

3. Regionens bedömning i fråga om det aktuella ställningstagandet är överklagbart.

4. En redogörelse för hur regionen i övrigt har resonerat i fråga om vilken information patienterna ska få tillgång till om vilket vaccin som kommer att erbjudas.

Till yttrandet ska dokumentation av det aktuella ställningstagandet och ev. delegationsordning bifogas.

Berörd befattningshavare bör ges tillfälle att lämna synpunkter. Det ska framgå av remissvaret om så har skett. Det ska även framgå om berörd befattningshavare har fått del av myndighetens remissvar.

Riksdagens ombudsmän
Box 16327
103 26 Stockholm
Besök: Västra Trädgårdsgatan 4 A

E-post: justitieombudsmannen@jo.se
Telefon: 08-786 51 00
Texttelefon: 020-600 600
Fax: 08-21 65 58

www.jo.se

Övrigt att tänka på vid besvarande av remiss:

Uppgifter som är integritetskänsliga eller för vilka sekretess gäller bör inte redovisas i större utsträckning än som behövs för att besvara remissen. Om det finns dokumentation hos myndigheten som bedöms relevant för JO att ta del av men som inte bedöms lämplig att ta in i yttrandet, kan där upplysas om att ytterligare information finns och kan rekvireras vid behov. För information om de sekretessbestämmelser som gäller för JO, se http://www.jo.se/Om-JO/Regler-for-JO/Offentlighets--och-sekretesslagen-OSL/

Förkortningar som inte är allmänt kända bör förklaras.

Till remissvaret ska bifogas ett protokollsutdrag från det sammanträde vid vilket nämnden fattade beslut om yttrande till JO.

Senaste datum för svar är den 31 augusti 2021.

Remissvaret önskas i två exemplar. Dessutom bör myndighetens yttrande och eventuella underyttranden, om det anses lämpligt, skickas via e-post, helst som Word-dokument, till JOkansli2@jo.se.

Dan Johansson
byråchef

Områdesansvariga föredraganden Agnes Morin är ansvarig handläggare i ärendet.

Information om personuppgiftsbehandlingen hos JO finns på JO:s webbplats under http://www.jo.se/sv/Om-JO/Behandling-av-personuppgifter/

Från: Lennart Hamberg
Skickat: den 27 april 2021 19:55
Till: Justitieombudsmannen
Ämne: JO-anmälan från Lennart Hamberg via webbplatsen

Namn: Hamberg, Lennart

Adress:
C/O: Hamberg
Gatuadress: Riddargatan 36
Postnr: 114 57
Postort: Stockholm

Telefon: 0737008660
Mobiltelefon:
Epost: lennarthamberg@outlook.com

Anmälan mot
Region Stockholm

Ev. dokumentref
Sverige

Beskrivning
Region Stockholm har idag 27 april tillkännagivit att regionmedlemmar med ålder 65+ inte ska kunna välja om de vill vaccineras med Covid vaccin av fabrikat Astra Zeneca eller något av de andra godkända vaccinen, att de inte ska erbjudas alternativ till Astra Zeneca och att de vid annat val blir utan behandling. Regionen har tidigare meddelat vaccinatörerna att de inte i förväg får upplysa patienterna om vilket vaccin som kan komma att ges.
Det finns f.n. 4 av Läkemedelsverket godkända vaccin. Samtliga är godkända för alla åldersgrupper över 18 år. Region Stockholm har tillgång till 3 av dessa vacciner f.n.

Anmälarens syn på händelsen
Enligt 7 kap. 1 § patientlagen (2014:821) ska, när det finns flera behandlingsalternativ som står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet, patienten få möjlighet att välja det alternativ som han eller hon föredrar. Vidare ska enligt 10 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) regionen ge patienten möjlighet att välja behandlingsalternativ enligt 7 kap. 1 § patientlagen.
Enligt min mening är det högst tveksamt om Region Stockholm vid sitt vaccinbeslut alls har beaktat de nu angivna tvingande reglerna. Jag vill att JO prövar frågan.

Övrig information